

בעזרת חיילי הלגיון שנית?

לגוה, מלבד מפלגת השלטון. הן השתייכו לימין הקיצוני ולשמאל המוסדה. אך סיסמתן היתה אחת: שבירת כוח השייכים והימנעות, סילוק ההשפעה האנגלית. באחד מן הצחים הרבים שהיה מכתוב למלך, לא היו טס נורי אל-סעיד להכריז על פירוקן של כל המפלגות, מלבד מפלגתו שלו.

האופוזיציה ירדה למחתרת — והתאחדה. דובריה החלו נואמים במסגדים, בתאי הסטורנטים, במועדוני קצינים, בקול אחד — קול החזית הלאומית. היה זה קול חזק הרבה יותר מזה שהושמע בעיראק במשך דורות ואשר הביא מדי פעם לתבוסה זמנית של השלטון. כי עתה חזק אותה קולה של התנועה הלאומית מקהיר, ואחר מומשק. למעשה, לא היה כמעט צורך בשידורי ההסחה של קהיר. זרע הלאומנות נורע בקרע פוריה, והוא היכה שרשים עמוקים וחדים. גם מבלי לשמוע את התסכיתים הארסיים מקול ערב. שגאו הלאומנים העיראקים את נורי סעיד, כמשרת האימפריאליזם.

במסדרונות קהיר, שוב החלה מתוערת דמות כמעט שכוחה. כל עוד ישב בסעודה, היה רשד עלי אל-כילאני נאלץ, על פי עצם חוק הקליטה שפתח בפניו את שערי סעודה, להימנע מכל פעילות מדינית. עם עליית עבד אל-נאצר לשלטון, היה רשד עלי אחד מתריסר מנהיגים לאומיים מודחים שהתרכזו בקהיר, המתנינו ליום בו יוכלו שוב למלא תפקיד בארצם.

אנשיקשר החלו מגייסים קצינים עיראקיים לארגון הקצינים החופשיים. בפגישות הרשמיות המועטות בין קצינים מצריים ועיראקיים, במסגרת הליגה הערבית, היו העיראקים מנצלים את ההזדמנות ליצור מגע ישיר עם עבד אל-נאצר או עם שליחיו המיוחדים. בכינוס של ראשי המסות הערבית, שנערך בקהיר לפני ארבע שנים, היה נוכח הקצין העומד עתה בראש ההפיקה העיראקית. איש לא שם לב אליו במיוחד, אולם עתה ברור כי באותה הזדמנות שוחח חופשית עם שליט מצרים על האפשרות לבצע הפיכה גם בארצו.

★ ★ ★

„שעתי דחוקה!“

מזל חתיירה גלויה למחצה זו, לא קפא נורי אל-סעיד על שמריו. תחת הצל פותחו של רדיו קהיר, זו בהתמדה לקראת שיתוף פעולה בלתי-רשמי עם המערב. הוא חתם על ברית בגדאד, היה הרוח החיה במסע נגד עבד אל-נאצר בין עמי ערב. היה זה נורי אל-סעיד אשר הצליח, ברגע האחרון, למנוע הפיכה פרו-מצרית בירדן, ולאחר יסוד רעים לאחד את ירדן ועיראק לפדרציה האשמית. כאשר היו יועציו מייעצים לו לנהוג בירת מתנינות, היה משיב: „אין לי זמן, שעתי דחוקה.“

ככל שנטה אל-סעיד לקיצוניות, כך נעשתה מאבכת הקושרים נגדו קלה יותר. שהרי הוא עצמו הוכיח להמונים כי האשמיות הדמיונית ביותר של קהיר הן נכונות. לא עור לו גם נסיונו לרכב על השאלה הישראלית, ולדרוש החלטה מנאט"ו למען קידום גבולות המדינה. הוא נשאר, מעל לכל, סמל השיתוף עם המערב.

★ ★ ★

השעה הי"א

שיא הגיוע עם פרוץ המרד בלבנון. מן הרגע הראשון התייצבה עיראק ליימין הנשיא שמעון, שלחה אליו מתנדבים וטייסים, עם מטוסי סילון חדישים. אל-סעיד לא חשב להסתפק גם בכך. הוא דרש את כינוס ארבע המדינות המוסלמיות של ברית בגדאד (העולם הזה 1085). בהסכמו, זוהי השעה הי"א לעצור את עבד אל-נאצר. או שאנחנו נשבור אותו בלבנון, או שהוא ישבור אותנו!

בתחילת שבוע זה, כאשר ביקר סגן ראש הממשלה החודשה של עיראק בדמשק, שם חתם על חוזה הגנה ושיתוף כלכלי עם רעים, הוא גילה: ערב צאתו של המלך נורי לוועידת איסטנבול, כבר ניתנו הוראות תזונה לצבא. המטרה: התערבות ישירה בלבנון — דרך סוריה או ברכבת אירית.

ברגע זה בדיוק הלמו הקצינים החופשיים במבנה האיתן-לכאורה של שלטון הימנעות. הם הצליחו להשתלט בקלות-יחסית על בגדאד, שמתמיד היתה מעוז הלאומנות.

השושלת ההאשמית: מחוסיין ועד חוסיין

זהו אילן היוחסין של המשפחה ההאשמית, מאז השריף חוסיין בן עלי, מלך החיגאז (למטה). ענף אחד של צאצאי השריף נמצא עתה מת, ללא יורשים. זהו הענף המתחיל במלך עלי (מספר 2) ונמשך בנוסף עבד אל-איללה, העוצר של עיראק (6), אשר נהרג בעת ההפיכה האחרונה. גם הענף השני, שיצא מהמלך פייצל הראשון (3) ונמשך דרך המלך גאזי (7) הגיע לקיצו עם המלך פייצל השני (11), אף הוא קרבן ההפיכה. הבן השלישי של השריף חוסיין היה המלך עבדאללה הירדני (4), שהוליד את טלאל המשוגע (8), שהוליד את המלך חוסיין הירדני (12) ואת שני אחיו הצעירים מוחמד וחסן (13-14). מאחר שהוא הבן הבכור של הענף הבוגר ביותר במשפחה ההאשמית שנתר בחיים, ראה עצמו מלך הירדן וירש חוקי ממלכת בן-דודו הנרצח, וטוען לזכות לכבשה בכוח. עבדאללה הוליד גם בן מאשתו הכושית, הנסיך גאזי (9), שהוליד בן-דודו צעיר יותר למלך חוסיין, הבן הרביעי של השריף חוסיין, זייד (5), חי עדיין בירדן, שם הוא משמש יועצו ואיש-אמונו של המלך חוסיין. בצילום למטה: שני הרוגי ההפיכה האחרונה בבגדאד, המלך חוסיין מירדן ועוצר עיראק, האמיר עבד אל-איללה, ביום הכתרתו של פייצל השני כמלך על עיראק, בטכס שנערך לפני חמש שנים.

ים והמלוכה לגיון

לימין הממשלה והמלוכה. הים הפיאודליים, גדלה והלכה ית, אשר נאמנותה הראשונה לאיראליים שהיא רכשה בארץ הלאומנות הערבית. גם כאשר המוני בני העיר כי הם אויביו, ידעה הממשלה כי המונים עלולים ביום מן הימים להטיל עליהם. תחת השפעת חוגים הם בהדרגה הקצונה הצעירה, ארץ מפגרת כוח-מחץ של נציגיה וההשכלה. ובארצות דורות, אינטליגנציה והשרות-אומות ללאומניות.

★ ★ ★ זרם הזהב

קול בא אחרי מחמת העיר, תחת לחץ הדוגמה האמריקנית החלו האנגלים לפני שבע לעיראק תמלוגים בשיעור נפס שלשה. סכומים אגדיים של קופותיה המיובשות של ית-למחצה.

הזרימו האמריקאים סכומים אשר עשו האנגלים בעיראק, בן בחולות הנאות הפרטיות בה הסעודי. המלך בנה ארבע בנקים, הקבארטים של פא-התעשרו במבול ריאליים.

הלך חלק מן התמלוגים בדרך י. אולם איש אחד עמד על כולו ירד לטמיון. היה זה הוא הקים מועצה ממלכתית חוק בבית-הנבחרים המקצה צעה זו 70% מכל כספי ה-ת מאות המיליונים, יצא ל-ארץ הנהרות.

נים אלה הוקמו או תוכננו ים; הושלמו שני סכרי-ענק, שבוערתם אפשר להשקות 12. כבישים רבים נסללו. עיקרית מהטבה זו של הקר-בעלי-האדמות החוקיים — כביש, כל סכר העלה את יתו נאמנותם לשלטון.

★ ★ ★

משטר כמעט-דמוקרטי

של ברכות לא יכול היה זת גם את תושבי הערים. של בגדאד הושמדו, ובמ-יכונים עממיים; מספר בתי-זינק מ-1070 ל-1748, בתי-מ-108 ל-152. פלאחים החלו אדמתם, כדי להפש עבודה. ועם כל מחזור של בית-ההתלמידים שהוזק בהם עם כל משאית שהביאה פור-ל מחנה האופוזיציה הטבעית יסה גברה. הממשלה קראה השליכה אלפים לבתי-סוהר. היא ארץ דמוקרטית, בעלת חופשי. לפי החוקה, בוחרים אורחים זכרים בציר אחד כן, היה צורך להבטיח את ומצעות הפרלמנט. אזורי ה- בצורה כזו, שלשייכים היה יותר משני השלישים שהם מההיים באוכלוסיה. לעתים היו בלא פחות מ-90% של המקומות. היה אמציון נוסף, במלחמה הפרל-מנטרית. האחרים לא היו שירות. כל מי שני תפקידים לבחור אלה, דא

המשורר
די ידועי פולטימי
מכתב המספר 190 על דפוסים